

Schippers steekt geld in goedkopere productie peperdure medicijnen

08-09-2016, 13:16 AANGEPAST 08-09-2016, 19:15

GESCHREVEN DOOR

Rinke van den Brink

Redacteur gezondheidszorg

Minister Schippers van Volksgezondheid geeft de komende vijf jaar bijna 3 miljoen euro subsidie aan de Stichting Fair Medicine.

Dit samenwerkingsverband van artsen, patiënten, verzekeraars, bedrijven en investeerders gaat medicijnen ontwikkelen en produceren tegen zo laag mogelijke kosten.

Deze Stichting Fair Medicine gaat zich richten op de productie van geneesmiddelen die nu nog peperduur zijn. In de praktijk zal het vaak gaan om zogeheten weesgeneesmiddelen. Dat zijn medicijnen tegen heel zeldzame ziekten zoals bijvoorbeeld de ziekte van Pompe en de ziekte van Fabry.

Die middelen zijn toegelaten op basis van beperkt onderzoek, omdat er maar heel weinig patiënten zijn. De prijzen van weesgeneesmiddelen zijn steevast

torenhooft. Het gaat om bedragen van vele tonnen per jaar per patiënt. Hoe die prijzen tot stand komen is onduidelijk.

Betaalbare zorg

Fair Medicine is een coöperatie met een beginselverklaring die door alle betrokken partijen ondertekend is. Het leidende principe daarin is het collectieve belang van betaalbare en goede zorg.

De stichting wil laten zien wat de exacte productiekosten van medicijnen zijn. De farmaceutische industrie schernt nu altijd met de hoge onderzoeks- en ontwikkelkosten om de prijzen te rechtvaardigen, maar geeft nooit inzicht in die kosten. Dat gaat Fair Medicine anders doen door inzicht te geven in al haar inkomsten en uitgaven, haar werkwijze en door de publicatie van alle modelovereenkomsten.

Ziekte van Pompe

Hans Büller is initiatiefnemer van Fair Medicine. De oud-bestuursvoorzitter van het Erasmus MC maakte van nabij mee hoe wetenschappers van zijn ziekenhuis de basis legden voor een medicijn tegen de ziekte van Pompe. Dat middel werd vervolgens ontwikkeld door een klein biofarmabedrijf en daarna voor een zeer hoge prijs op de markt gebracht door Genzyme, een farmaceutisch bedrijf dat gespecialiseerd is in medicijnen voor zeldzame ziekten.

Het Erasmus MC is expertisecentrum voor de ziekte van Pompe in Nederland en behandelt patiënten met dat zelf ontdekte middel. Het betaalt daar honderdduizenden euro's per patiënt voor. Het geneesmiddel wordt vergoed uit de basisverzekering. Het ziekenhuis krijgt jaarlijks ook een bedrag overgemaakt van de farmaceut voor zijn bijdrage aan de ontwikkeling van het medicijn.

De ervaringen met het middel tegen de ziekte van Pompe hebben Büller minder naïef gemaakt, zegt hij. Het huidige model waarin de farmaceutische industrie op ondoorzichtige wijze de prijzen van medicijnen bepaalt is niet langer houdbaar, vindt hij. "Het gaat over grote sommen publiek geld."

Transparant

Büller is blij met de subsidie die minister Schippers Fair Medicine geeft. "Daarmee kunnen we de zaak de komende jaren op poten zetten". De subsidie wordt gebruikt om het bedrijfsmodel van Fair Medicine juridisch en financieel vorm te geven.

"We hebben een stichtingsvorm, maar we zijn een farmaceutisch bedrijf, want we gaan geneesmiddelen maken voor patiënten. De prijs van die middelen wordt volledig transparant. Helder over wat het heeft gekost om het te maken, helder over wie welk bedrag geïnvesteerd heeft en helder over wat de marge is die we er bovenop gezet hebben zodat investeerders een net rendement krijgen."

Bovendien zijn de middelen die Fair Medicine ontwikkelt niet te koop voor andere bedrijven.

Nette marge

Het nieuwe in de werkwijze van Fair Medicine is dat vanaf het allereerste stadium van de ontwikkeling van een medicijn alle partijen om tafel gezet worden. "Je vindt een potentieel geneesmiddel, dan zet je de patiënt voor wie het is aan tafel, de dokter die verstand heeft van dat ziektebeeld, de baas van het universitair centrum waar het ontdekt is, een farmaceut, investeerders en dan Fair Medicine.

Die 'coalitie', zoals Büller het noemt, trekt dan vijf tot zeven jaar samen op bij de ontwikkeling van het medicijn. "Niemand mag een rekening sturen, je mag opschrijven wat je er aan tijd en geld in steekt. Daardoor weten we aan het eind van het proces wat de kosten zijn geweest. Daar zetten we een nette marge op, zodat iedereen zijn investering terugkrijgt met een fatsoenlijk rendement."

Dat rendement wordt ook gepubliceerd. Volgens het Charter van Fair Medicine moet de winstmarge ergens tussen de 8 en 15 procent liggen.